

1944-02-21

AFSENDER

Siegfried Wagner

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

Lund (Sverige)

Modtagersted:

Cannes (Frankrig)

Omtalte personer:

Michelle Bourret

Den Frie Udstilling

Henri Nathansen

Olga Wagner

Gösta Åkerhielm af Margrethelund

Omtalte steder:

Göteborgs Konstmuseum, Göteborg,

Sverige

Schweiz

Danmark

Lund, Sverige

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: B/I/1 - Wagner

DOKUMENTINDHOLD

Wagner opholder sig nu i Lund. Han har været 8 dage i Göteborg, hvor han har set Willumsens værker på museet. Henri Nathansen har begået selvmord i Sverige, og Wagner skriver, at der 2-3 gange om ugen er danske jøder i Sverige, som begår selvmord. Wagner må ikke udstille på Den Frie Udstilling i år, og han mener, at udstillingen har optrådt forkert i den sag. Wagner tænker på Willumsen, og han spørger, om det ikke er muligt for Willumsen at vende hjem til Danmark.

TRANSSKRIFTION

21 Februar ByTaregatan 26 1944.

Lund.

Kære Ven Willumsen!

Hjertelig Tak for Dit Kort af 9 Februar som jeg lige har modtaget. Det er jo forfærdeligt som I har det. Her er jeg jo i Sikkerhed (foreløbig) og Mad er her ogsaa, selv om det er stærkt rationeret, men naar man ingen Penge har saa hjælper det ikke saa meget.

Som jeg vistnok skrev i mit sidste Brev, havde jeg i alt 4 Timer til at forberede min Flugt, skrabe Penge sammen ec: heraf fik min Kone de 2/3 Dele. Flugten var dyr og fattige Jøder som var med fik ogsaa noget, saa om en Maaned er Herligheden brugt op, selv om jeg lever som alle mine Lidelsesfælder, paa den tarveligste Maade. Men den side af Sagen klarer sig jo nok. Værst er Lediggangen, bestille noget under disse Forhold er umuligt for mig. Som Du ser af Ovenstaaende Adresse. Jeg er rejst bort fra Baronens. Ægteskabet skulde opløses og de dermed forbundne Ubehageligheder nødvendiggjorde Flytning. Jeg var i 8 Dage i Göteborg og der glædede jeg mig over Dine Arbejder i Musæet. Jeg gensaa Dine Vaskepiger fra Paris, det saa dejligt ud, hvad de badende Dreng angaar saa forekom det mig som noget bleget i Farven, men maaske er, eller var det Lyset, eller mig som husker det anderledens i Farven. Saa nu har jeg foreløbig taget Ophold i Lund; jeg kom herved for at være sammen med min gamle Ven, Forfatteren Henri Nathansen. Til min store Forfærdelse havde han begaaet

Selvmord Dagen før jeg kom. Han var saa deprimeret, at han ikke kunde længere. Iøvrigt er her 2 á 3 Gange om Ugen Selvmord imellem de danske Jøder. Det er heller ikke rart at være Jaget ud af sit Land. Fra den frie Udstilling har jeg ad Omveje faaet oplyst at jeg ikke maa udstille iaar og jeg havde mange og store nye Arbejder. Det forringer mine Eksistents muligheder. Denne forfærdelige Krig gør os alle raa. Jeg synes ikke Udstillingen har optraad[t]¹ rigtig overfor mig, den Side kunde være

ordnet, men Tiden vil vise om jeg har set galt paa det Spørgsmaal. Fra min Kone hører jeg fra Tid til anden, der skal ogsaa være meget slemt hjemme. Er det ganske umuligt for Dig at komme hjem? Kan Du ikke komme ind i Schweitz. Gid Du var bleven hjemme da Du var der sidst, men det ved man jo først bagefter. Dette ord "bagefter" det spiller en stor Rolle i vort Liv. Gid denne forbandede Krig snart var til Ende. Nu må Du holde Livet oppe, og saa skal vi nok alle sammen lappe og kæle for Dig naar Du kommer hjem. Vi kan ikke undvære Dig; Du rager saa langt, langt op over alle de andre, saa vi vil være fattige uden Dig. Danske Malere hjemme er ikke til at holde ud at se paa det er det rene "Artisteri". Ingen har en Idé, altsammen "Kammerateri". Her i Lund er der ingen Kunstnere, her er en Tysk Billedhugger som har levet i Danmark c: 10 Aar, kan kalder sig Professor Lerovre og reclaimerer og praler, han har vistnok faaet noget at gøre, men han er "Dilletant". Men de har jo altid den største "Succes". Lad mig nu snart faa et Brev fra Dig igen, det opmuntrer mig meget. Ogsaa jeg ønsker Dig af fulde Hjærte alt godt og paa snarlig Gensyn i et frit Danmark Din oprigtige Ven Siegfried Wagner.

Omfavn den søde Mme Bourret fra mig, jeg længes efter at gøre det selv.²

¹ Wagner har ikke fået skrevet t'et med i optraadt

² Den sidste linje er skrevet i venstre margen på s. 2.

OMTALTE VÆRKER

- J.F. Willumsen: *Fransk vaskeri* (1889) Olie på lærred, 105 x 133.5 cm. Göteborgs konstmuseum, GKM 0286
- J.F. Willumsen *Sol og Ungdom* (1910) Olie på lærred, 266 x 427 cm. Göteborgs konstmuseum, GKM WL38

a
Mr. J. F. Willumsen.
artiste peintre
villa "Le Lido"
Route de Fréjus
France. (A.M.) Cannes

Siegfried Wagner.
Björntorgsgatan 26
Lund
Suède.

21 Februar

Bytaregatan 26
Lund.

1944.

Kære Ven Willumsen!

Hjertelig Tak for det Brev af 9 Februar som
jeg lige har modtaget. Det er jo forfærdeligt
som I har det. Her er jeg jo i Sikkerhed
(forløb) og Mad er her ogsaa, selv om det
er stærkt rationeret, men naar man ingen
Penge har saa hjælper det ikke saa meget.
Som jeg vistnok skrev i mit sidste Brev har
jeg ialt 4 Times til at forbræde min Fløjt, skraabe
Penge sammen etc: heraf fik min kone de
2/3 Dole. Fløjten var dyr og fattige Joder som var
med fik ogsaa noget, saa om en Maaned er
Herligheden brækket op, selv om jeg lever som
alle mine Lidelsefæller, paa den tærligste
Maade. Men den Sid af Sagen klarer sig jo nok.
Varede er Levegangen, bestille noget under
disse Forhold er umuligt for mig. Som Du sa,
af Omstændighed Adrene. Jeg er rejst bort fra
Baronens. Afterskabet skulde opløses og de
dermed fortrængte Ubehageligheder nødvendig
gjorde Flytning. Jeg var i 8 Dage i Göteborg og
der glæder jeg mig over dine Afbrydelse i Miesau.
Jeg genaar dine Vandskejper fra Paris, det saa
dyrt ud, hvad de badende Dreng angaar, saa
forhåbentlig det mig som noget blegit i Farven
men maaske er, eller var det Lipeit eller mig
som huser det anderledes i Farven. Saa nu
har jeg forløb taget Ophold i Lund; jeg
kom herved for at være sammen med min
gamle Ven, Forfatteren Henri Nathanson.
Til min store Forfordel har han begaaet

Selvmod Dagen for jeg kom. Han var saa
deprimeret at han ikke kunde længere. Forrigt
her her 2 i 3 Gange om Hjem Selvmod imellom
de danske Jøder. Det er heller ikke mærk at være
jaget ud af sit Land. Fra den fine Fortælling
har jeg ad Omvege faaet oplyst at jeg ikke maa
udstille iaa og jeg har de mange og store nye
Arbejder. Det forringer mine Charakteristiks maa-
lighed. Denne forfærdelige Krig gør os alle
raa. Jeg synes ikke Fortællingen har optraad
rigtig overfor mig, den Sid kunde være ordnet,
men tiden vil vise om jeg har set gald paa
det Spørgsmaal. Fra min Kone hører jeg fra
Tid til anden, der skal ogsaa være meget slægt
hjemme. Er det ganske umuligt for Dig at
komme hjem? Kan Du ikke komme ind i
Schwitz. God Du var bleven hjemme og Du
var der selv, men det ved man jo fint bagefter.
Dette ord "bagefter" det spiller en stor Rolle i
vores Liv. God denne forfærdelige Krig snart
var til Ende. Nu maa Du holde Løb oppe
og saa skal vi nok allesammen lappe
og kale for Dig naar Du kommer hjem.
Vi kan ikke undvære Dig; du rager, saa
langt langt op over alle de andre saa vil
være fattige uden Dig. Danske Malere
hjemme er ikke til at holde ud at se paa det
er det rene "Artistere". Ingen har en Tør,
altsammen Kammerateri. Her i Lund er der
ingen Kunstnere, her er en tysk Billedsnitter som
har levet i Danmark 2:10 Aar han kaldes
Professor herovre og reklameres og praler, han har
vistnok faaet noget at gøre, men han er Dilettant.
Men de har jo altid den største Succes. Lad mig
nu snart faa et Brev fra Dig igen. Det er mig
mestrest mig meget. Og jeg ønsker Dig at
fulde Hjerte alt godt og paa snarest Genvalg
i det Danmark. Din oplyste Ven Siegried Wasner.

Om den der sidder i Hjemmet for mig, jeg længes efter at se dig.